

Studentparlamentet

UIT-NORGES ARKTISKE UNIVERSITET

Hørings svar – fornyelse av studie- og emneportefølje

Vedtatt på SPM2 06.10.2023

Studentparlamentet

1 Studentparlamentet takker for muligheten til å komme med et høringsvar på UiT Norges
2 Arktiske Universitet sin fornyelse av studie- og emneporteføljen.

3

4 Del 1: Skal UiT endre grunnmodell for utdanninger?

5

6 Styringsgruppens anbefaling om at pyramide- og viftemodellen lettere hentes ut gjennom
7 strategier er noe som Studentparlamentet er enig i. Studenter skal kunne få lov til å medvirke
8 mer til sitt eget løp, og vi er enig i at ved byggeklossmodellen vil det føre til at en
9 grunnmodell ikke blir sementert i programstrukturene, men heller at man møter arbeidslivets
10 kompetansebehov. Det vil igjen føre til at studenter kan komme nærmere arbeidslivet i løpet
11 av sitt studieløp, og får mulighet til å påvirke eget studieløp.

12

13 Studentparlamentet er enig i at UiT innfører byggeklossmodellen som grunnmodell for
14 disiplin-fagene og de 5-årige sivilingeniørutdanningene. Studentparlamentet er enig i at de
15 profesjons- og rammestyrte utdanningene er mer begrenset og det er mer hensiktsmessig å se
16 mer på strategiene enn en byggeklossmodell da vi også ser at det er begrensede muligheter for
17 å innføre det her. Det er også viktig at det gjøres grundige vurderinger rundt valgene som må
18 tas i forbindelse med emnepakkene, og hvordan dette kan gjøres mindre ressurskrevende og
19 hvordan man kan legge til rette for at valg av emnepakker skal samsvare og bygge videre på
20 bachelorgraden.

21

22 I spørsmålet om det er særlige tilfeller hvor rammene på 90 studiepoeng programfag og 60
23 studiepoeng bør fravikes, mener Studentparlamentet at i spesifikke disiplin-fag eller i de 5-
24 årige sivilingeniørutdanningene som det ikke kan forsvares å ha 60 studiepoeng valgfag, bør
25 det i disse tilfellene fravikes hvis det ikke gir like muligheter til å oppnå den samme graden
26 ved å ha valgfag som å ha programfag og/eller fellesfag. Studier som har spesifikke faglige
27 krav som krever en bredere eller dypere faglig kompetanse, kan det være nødvendig å tilby
28 mer enn 90 studiepoeng programfag for å dekke disse behovene, men også færre valgfag. I
29 tillegg kan det være flere tverrfaglige programmer som inkluderer elementer fra flere
30 fagområder, som gjør at det bør være en viss fleksibilitet rundt program- og valgfagene. Som
31 nevnt i første avsnitt så er arbeidslivsrelevans også viktig for å sikre at UiT uteksaminerer
32 kandidater som er konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Da vil det være mer hensiktsmessig
33 å tilpasse studiepoengene deretter sånn at ferdighetene og kompetansen fokuseres mer på.

34

35 På masternivå er Studentparlamentet enig med styringsgruppen om at byggeklossmodellen
36 ikke gir like mye mening på masternivå som på med bachelornivå. UiT har en stor portefølje
37 som gjør det utfordrende å ha mange emner fordelt på få studenter, det gjør porteføljen lite
38 bærekraftig. Studentparlamentet mener at det må være strammere rammer rundt utviklingen
39 av studie- og emneporteføljen. Ved å se på mulighetene for å kombinere fagemner som vil ha
40 samme utgangspunkt for læring vil dette føre til at emneporteføljen kan reduseres og gjøres
41 mer bærekraftig.

42

43 I spørsmålet om det er særlige tilfeller hvor rammene på 70 studiepoeng programfag på
44 masternivå bør kunne fravikes, er det mye av det samme som på linje med bachelorprogram at
45 dersom det er et faglig behov for å dekke nødvendig kunnskap innenfor fagområdet. Samtidig
46 så kan man se på de tverrfaglige studiene som kombinerer flere emner fra ulike fagområder,

Studentparlamentet

47 men som dekker programmet i sin helhet. Dersom et av programmene er mer forskningsbasert
48 kan det være hensiktsmessig å vurdere om studentene trenger ekstra programfag for å få mer
49 tid og ressurser for å utvikle forskningsferdigheter man ofte vil opparbeide seg gjennom
50 studiene for en videre gang på en eventuell Ph.d. og til arbeidslivet. Men også spesifikke
51 yrkeskrav dersom disse forventer en viss mengde programfag for at nyutdannede skal være
52 kvalifisert nok.

53
54 I de to alternativene masterfordypningene kan man se hva som vil være hensiktsmessig for
55 fagområdene. Det er viktig at det gjøres en god kartlegging på hva som vil være
56 hensiktsmessig for studentene om de ønsker å velge enten alternativ 1 eller alternativ 2 når det
57 kommer til masterfordypning. Studentparlamentet mener at i masterprogrammer som er
58 yrkesrettet, små programmer og spesialiserte programmer er blant de fagområdene det ikke
59 bør fokuseres på å ha flere ulike fordypninger. Dette fordi de er som regel knyttet til
60 profesjonelle standarder, blant annet fordi programmets mål er spesifikt til det man utdanner
61 seg i, eksempelvis i medisin, jus og ingeniørfag, for å komme med et par eksempler. Dersom
62 det er små programmer og spesialiserte programmer som har ressursbegrensninger, mangel på
63 veiledere og faglige eksperter, samt der det er en begrenset etterspørsel fra studentene så er
64 det ikke like hensiktsmessig å ha flere fordypninger.

65
66 Studentparlamentet mener at på bachelornivå så er det viktig at fellesemner som fremmer de
67 grunnleggende ferdighetene, etikk og samfunnsansvar og forskningsevner er viktige
68 fellesemner som bør ivaretas på bachelornivå. Det vil være viktig i fornyelsen av studie- og
69 emneporteføljen for å gjøre det mer bærekraftig å se på om det vil være hensiktsmessig å slå
70 flere emner sammen som vil være fellesemner på tvers av studieprogram der dette passer
71 bedre, for eksempel metodefag.

72
73 På masternivå mener Studentparlamentet at det bør være fellesemner. Mye av
74 argumentasjonen for fellesemner som i tidligere avsnitt om bachelornivå gjør seg også
75 gjeldende på masternivå. Spesielt forskningsetikk, forskningsevner og metode vil være
76 relevant på masternivå når studentene for første gang skal begi seg ut på et større
77 forskningsprosjekt. Slike emner kan også være med å bidra til tverrfaglig kompetanse hos
78 studentene. I tillegg vil ulike generelle profesjonsferdigheter og kompetanser være et fint
79 supplement av fellesemner for masterstudenter. Dette kan også bidra med å gjøre studentene
80 våre mer klar for arbeidslivet, men også mer attraktiv på arbeidsmarkedet. Ledelsesemner er
81 et godt eksempel på dette. Her kan det allikevel være gunstig å se på hva som er mest nyttig,
82 relevant og ønsket av studentene å innføre på de ulike studieprogrammene. Det er også viktig
83 for Studentparlamentet at fellesemner skal være fleksible og tilpasse seg studentene på best
84 mulig måte. Studentenes interesser er viktigst å ivareta og gjøre grundige vurderinger sånn at
85 studenter skal slippe å møte på problemer som oppstår. Fellesemner som allerede foregår på
86 flere studieprogrammer bør opprettholdes dersom disse tilfredsstillende dagens strategi inn i en
87 ny modell og strategi, og kan være en form for rollemodell i fremtidig strategi og
88 grunnmodell. På den måten vil det ikke brukes unødvendige ressurser for å endre på emner og
89 program som allerede fungerer bra i dag.

90
91 **Del 2: Hvilke strategier bør prioriteres innenfor hvilke program og fagområder?**

92
93 Studentparlamentet mener at matrisestrategien er god og kan innføres. Det er viktig å gjøre
94 gode vurderinger særlig rundt om matrisestrategien er hensiktsmessig for de ulike disiplinene.

Studentparlamentet

95 Det er viktig å se på dagens strategi, eksempelvis rundt metodefagene, og se på hvordan
96 dagens modell og strategi kan bygges opp på nytt eller om det ikke burde endres i det hele tatt
97 på de forskjellige fagenhetene. Studentparlamentet mener at hvis det allerede er emner som
98 fungerer bra på tvers av enhetene, bør det ikke gjøres noen store endringer der dette allerede
99 er tilfredsstillende i dagens strategi. Dette kan motvirke den allerede gode jobben som har
100 blitt gjort på enhetene.

101 Studentparlamentet mener at emneområder og programmer som har lav studentrekruttering,
102 små fagmiljøer og/eller uforholdsmessig store driftskostnader, må det vurderes om det er
103 behov for å opprettholde disse tilbudene. Det kan være lite bærekraftig dersom små fagmiljøer
104 og emneområder uteksaminerer få kandidater, og det er viktig å vurdere om disse skal
105 opprettholdes.

106
107 Veldig mange profesjonsrettede utdanninger har godt av at utdanningene blir tatt vare på av et
108 profesjonsorientert fagmiljø. For å bevare styrken i en profesjonsutdanning er det viktig at
109 studentene vil sitte med kompetanse og kunnskap som er nødvendig og attraktivt for
110 arbeidsmarkedet. En bekymring er derfor hvis store deler av profesjonsrettede utdanninger
111 blir materisestrukturer, utover det flere studier allerede er (for eksempel flere av utdanningene
112 ved ILP er i dag matrisestrukturert), kan studentene miste tilhørelsen til profesjonen sin og
113 studiet. Flere av de profesjonsrettede utdanningene har også problemer med rekruttering og
114 gjennomføringsgrad, så i disse tilfellene burde man også se om resultatet av en
115 omorganisering vil påvirke dette i en negativ retning.

116
117 Det kan være ressurskrevende å innføre byggeklossmodellen i begynnelsen, men på sikt kan
118 det være mulig at en byggeklossmodell vil ha en mer optimal ressursbruk. Og det kan gjøre
119 det enklere å tilpasse endringer i studenters behov og interesser i fremtiden. Om man skal
120 vurdere hvorvidt fagområdet bør gis som programfag eller kun som valgfag.

121 Studentparlamentet mener at det er viktig at vurderinger gjøres ut ifra studentenes behov,
122 interesser og arbeidsmarkedets relevans, men det er også viktig at vurderinger vil gjøre at
123 fornyelse av studie- og emneporteføljen vil være mer bærekraftig.

124
125 Vi er enig i beskrivelsen styringsgruppen forteller om byggeklossmodellens fleksibilitet i
126 form av at man gis muligheten til å sette sammen graden sin på ulik måte og som ikke er
127 forhåndsbestemt fra UiT. Samt at man vil kunne få et bredere fagtilbud uten at dette påvirker
128 de øvrige tilbudene. Vi er enige i at en større tverrfaglighet vil være bra for UiT og det er
129 viktig at studentene som vil berøres av dette får gode anbefalinger og veiledninger for hvilke
130 valgfag som kan være forsterkninger til studieprogrammet. Men det er viktig at studentene
131 ikke må se seg nødt til å velge 60 studiepoeng fra en annen vilkårlig disiplin, men at det må
132 åpnes for at når studentene velger emnepakker vil det samsvare med den gitte bachelorgraden
133 til studentene, og vil gi en fordypning som kan kombineres med den bachelorgraden som
134 studentene har valgt. Ved en eventuell implementering er det viktig at UiT utarbeider en
135 implementeringsplan med klare mål og tidsrammer. Videre er det viktig at UiT har en
136 kontinuerlig oppfølging og evaluering av den endringen en innføring av ny grunnmodell vil gi
137 for å sikre at det gir ønskede resultater både for UiT, men også studentene. En utfordring som
138 Studentparlamentet ser er at det også kan være praktiske utfordringer rundt en

Studentparlamentet

139 byggeklossmodell, som for eksempel utveksling, da det kan være vanskelig å få
140 kombinasjoner på 60 ECTS i innføring dersom bacheloren blir låst til en minor disiplin.

141
142 Det er ingen tvil om at studietilbudene som er engelskspråklig blir kraftig berørt av
143 innføringen av studieavgift for studenter utenfor EU/EØS. Konsekvensen innføring av
144 studieavgift har hatt for tilbudet er jo først og fremst at 80 % av studenter fra utlandet ikke har
145 valgt høyere utdanning i Norge for studieåret 2023/24. For studietilbudene er det uansett
146 viktig at man har et antall studenter og uteksamineringer for at det skal være tilfredsstillende
147 bærekraftig enten det er et engelskspråklig studietilbud eller ikke. Det kan føre til at flere
148 engelskspråklige studietilbud fort blir overflødig og lite bærekraftig, dersom det i fremtiden vil
149 være sviktende studentrekruttering. Studentparlamentet mener at for å sikre at studietilbudene
150 er bærekraftig bør det også som nevnt i tidligere avsnitt vurderes om studietilbud skal
151 opprettholdes dersom det vil gi færre uteksaminerte studenter eller fagmiljøer som har færre
152 studenter enn hva det var før innføringen av studieavgift. Det bør vurderes hvordan UiT skal
153 markedsføres for utenlandske studenter utenfor EU/EØS og på den måten rekruttere flere
154 studenter tilbake til Norge og UiT. Eksempler på dette kan være å innføre en stipendordning
155 som gjør at flere studenter fra utlandet ønsker å komme til UiT for å studere, i stedet for å
156 studere i sitt hjemland.

157
158 For studietilbud som er samlingsbasert, desentralisert eller deltid, er det naturlig at både en
159 byggeklossmodell og matrisestrategi ikke gir like gode forutsetninger. I tråd med at flere
160 studenter velger et av disse tilbudene, mener Studentparlamentet at det er viktig at disse ikke
161 glemmes, de er studenter på linje med den vanlige heltidsstudenten, selv om de følger en
162 annen progresjon innenfor profesjonen eller disiplinen de studerer. Det må vurderes hvordan
163 disse studentene ivaretas gjennom endringer i grunnmodell og strategier. Andre studenter som
164 også må ivaretas gjennom endringer i grunnmodell og strategier er studenter ved campuser og
165 studiesteder utenfor Tromsø. Her er den faglige bredden i det som tilbys av studier betydelig
166 smalere enn hva som er tilfellet for studenter med tilholdssted i Tromsø. Det er viktig at man i
167 prosessen ikke skaper «annenrangs» studieprogrammer ved UiT. Dette vil kreve spesielt fokus
168 på denne problematikken fra fakultetene med aktivitet over flere campi da spesielt
169 byggeklossmodellen må ta for seg hvordan studenter i hele UiT-systemet med et tilsvarende
170 studieprogram skal tilbys noe som er sammenlignbart. Det er også viktig at implementeringen
171 av dette ikke blir så kostbart at målet om en mer bærekraftig studie- og emneportefølje går
172 tapt. Mulige løsninger på dette er et sekvensielt studieløp i den mindre byggeklossen, slik at
173 ressurser effektivt og i større grad kan benyttes på tvers av campus og studiested.

174
175 På statistikken for studiepoeng, 60 stp.enh. per faglige årsverk over eget grunnbudsjett ser
176 man at UiT ligger under alle universitetene på statistikken i 2022. Den statistikken bør være
177 høyere. En strategi om sammenslåing kan være hensiktsmessig der det faller naturlig. Det vil
178 kunne føre til styrking av fagmiljøene, det kan bedre læringsmiljøet, og man vil kunne øke
179 studentkullene. Studentparlamentet er enig med det som står skrevet i styringsgruppens
180 vurdering angående strategien om sammenslåing, og ser de samme utfordringene som
181 styringsgruppen. Også ved å benytte seg av sammenslåing for å styrke fagmiljøene som
182 overlapper med hverandre er det i tråd med UiTs ønske om å oppnå en mer bærekraftig
183 portefølje. Det vil også føre til at arbeidsdeling kan være en fordel sammen med denne

Studentparlamentet

184 strategien fordi det kan optimalisere ressursbruken ved å sammenslå lignende enheter og
185 samarbeid med andre institusjoner.

186
187 Studentparlamentet sier seg enig i mye av det styringsgruppens rapport forteller om
188 arbeidsdeling, men mener den på noen punkter bare bør gjennomføres der det er mest
189 hensiktsmessig. Studenter ønsker å komme nærmere arbeidslivet, og ønsker mer
190 arbeidslivrelevans gjennom studiene sånn at de kan oppnå den kompetansen som etterspørres
191 i arbeidsmarkedet. Det er viktig som styringsgruppen påpeker at UiT utnytter mulighetene de
192 har med universitetsallianser, og andre fora for strategisk samarbeid.

193

194 Del 3: Gjennomgående endringer og anbefalinger

195 Det er vanskelig å være uenig i styringsgruppens rapport om læringsdesign og støtte til faglig
196 utvikling. Studentparlamentet påpeker at det bør jobbes for at man jevnt over skal holde på de
197 fleste studenter fra start til slutt, men forstår godt at det i tilfeller ikke vil være mulig da man
198 tar forskjellige veivalg gjennom studieløpet. Det bør strebes etter å beholde de samme
199 medstudentene, særlig i en tid hvor mange studenter gjerne syntes det er utfordrende å komme
200 inn i nye studentgrupper gjennom sitt studieløp fordi det allerede vil finnes sosiale
201 grupperinger. Dette for å opprettholde det psykososiale læringsmiljøet, og vil føre til at flere
202 bruker campus i stedet for å være på hyblene sine for å studere. Mange vil nok ikke føle en
203 tilhørighet på studiet dersom det oppstår mange endringer på studentmassen. Studentene
204 burde engasjeres i større grad for både å være med å bygge opp studiene og ha mer og si
205 gjennom et studieløp. Selvfølgelig er det UiT sitt ansvar å påse at det legges til rette for
206 medvirkning, men det er mulig å se til at reell medvirkning også fordrer engasjement.
207 Studentparlamentet er enig med styringsgruppen når de sier at studentene bør få større frihet
208 når det velges vurderingsform. Studentparlamentet mener at bruk av den tradisjonelle
209 skoleeksamen bør være minimal og heller ha vurderingsformer som mappevurdering,
210 innleveringsoppgaver eller andre vurderingsformer. Studentene har alle et ulikt utgangspunkt,
211 det vil gi enkelte studenter en fordel gjennom en tradisjonell skoleeksamen. Mange studenter
212 syntes det er utfordrende å ha den tradisjonelle eksamen fordi man føler prestasjonsangst og
213 klarer ikke å yte maksimalt gjennom en skoleeksamen. Det fører til at studenter som egentlig
214 er ganske kompetente innenfor fagområdet de studerer ikke får vist frem kunnskapen sin på
215 tilstrekkelig god måte.

216

217 Man kan si UiT er det bredeste breddeuniversitetet. UiT har en stor portefølje som har vokst
218 seg stor gjennom årene. Studentparlamentet er enig med styringsgruppen og mener at
219 opprettelse og utvikling av emner bør bremses, slik at det vil gjøres vanskeligere å opprette
220 nye emner uten en større gjennomgang. Angående de formelle rammevilkårene er
221 Studentparlamentet enig i det styringsgruppen forteller om organisering av semesteret.
222 Dagens struktur medfører at mange studenter går igjennom tre emner med 10 studiepoeng
223 hver som konkluderer med en hektisk november og desember, samt april, mai og juni med
224 eksamensforberedelser, samt at mange studenter har en sekvensiell emnestruktur.
225 Studentparlamentet er enig i det styringsgruppen sier om at ved en sekvensiell organisering
226 kan det legges til rette for at studenter gjerne kan ta flere emner ikke bare på sitt studiested,
227 men også på andre campi ved UiT, og stiller oss derfor bak en innføring av mer sekvensiell
228 organisering av semesteret.